

se je vršil v sobi cerkvene hiše, prisostvovalo lepo število deklet. Po odpetju Marijine pesmi in prednašanju deklamacij se je vršila proslava Slomšekova, pri kateri je družbeni voditelj g. župnik Atelšek v lepem govoru orisal življenje tega velikega služabnika božjega kot vzornika krščan-

Sirite „Slov. gospodarja“!

ske mladine. Vesele in zadovoljne smo se odzvale klicu, da tudi braslovška dekleta pohitimo na lepe Slomškovske dneve v Maribor.

Slomšekovi prazniki v Mariboru.

Naši voditelji bodo z narodom!

Med prijavitelji za Slomškovske praznike je bil prvi, ki je s posebnim veseljem sporočil svojo udeležbo, naš najodličnejši slovenski nadškof in knez gospod Anton Bonaventura Jeglič. On, ki je vse življenje vodil naš narod po Slomškovih stopinjah, kljub težavam oddaljenosti hoče biti z narodom pri tej veliki skupni molitvi. Njegova vzvišena požrtvovalnost naj bo vzgled vsem drugim!

Z enakim veseljem se je odzval vabilu našega vladike tudi ljubljanski knezoškof g. dr. Gregor Rožman. Ve, da bo prišel med svoje, ve, da je s tem izpolnil željo Lavantincev, pa tudi svojih škofljanov, ko bo s svojo krepko možato besedo dvignil srca naših mož in fantov, da bo njihova molitev goreča!

Iz obeh škofij se bodo zbrali tudi mnogi cerkveni dostojanstveniki in duhovniki, saj so slovenski duhovniki vedno s svojim narodom, sedaj pa so postali nositelji tudi tega narodovega hrepenenja, poveljanja Slomškega.

Gotovo se bodo vsi razveselili sporočila, ki ga s tem objavljamo, da je naš narodni voditelj g. dr. Anton Korošec obljubil ne le svojo udeležbo, ampak tudi to, da bode radevolje v imenu naroda izročil njegove pismene prošnje lavantinskemu vladiki gospodu knezoškofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču kot zastopniku svete Cerkve. Z njim pride k nam takrat tudi minister g. dr. Miha Krek. Gospod ban dravske banovine dr. M. Natlačen je pri svojem zadnjem obisku v Mariboru na povabilo posebne deputacije radevolje ustregel vabilu, da tedaj zopet pride v Maribor. Naš mariborski rojak gospod pomočnik bana dr. Stanko Mljčen spremlja s posebno pozornostjo delo Slomškovih družine in bo na teh praznikih z nami doma. Svojo udeležbo prijavljajo posamezni narodni poslan-

ci, člani banovinske sveta, posebno še tudi župani slovenskih občin in cerkveni ključarji. Posebno pa upamo na uspehe Slomškovih praznikov, ker pride v Maribor tudi slovensko učitelstvo, da bo tukaj z narodom črpalo iz bogate zakladnice vzgojnih načel Slomškovskega duha. Cvet naroda, naša akademska in srednješolska mladina, bo sprejemala te dni, zbrana v Mariboru, blagoslov Slomškovih nauk.

Voditelji in vzgojitelji naroda vedo, kako veliko jamstvo krščanske narodne omike imamo, ako se zberemo pri Slomšku in utrdimo v sebi njegove nauke, ki bodo dobili vse večjo veljavo, ako bo uslišana naša molitev.

Zborovanja.

O priliki Slomškovih praznikov v Mariboru se bomo vpoglabili tudi v Slomškovske nauke, da jih uresničimo v življenju. Zato se bodo vršila zborovanja in sicer dne 28. junija dopoldne ob desetih:

Za žene: E. Deisinger: Slomšek in slovenska mati. — P. Živortnik: Vzgoja otrok po Slomškovih naukih. — Zborovanje je v dvorani Zadržne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6.

Za dekleta: L. Horvatič: Pobožnost in nedolžnost srca, dva bisera slovenskega dekleta. — Drago Oberžan: Dekleta v Slomškovih šoli. — Zborovanje se vrši v dvorani šolskih sester v Strosmajerjevi ulici.

Za moške: Dr. J. Basaj: Slomšek, učitelj in zgled krščanske moštosti. — J. Stabej: Moške čuvarji Slomškovih izročil v slovenskem narodu. — Zborovanje se vrši v dvorani Apolo kina, Slomškov trg.

Za fante: Dr. J. Meško: Fant po Slomškovem srcu. — Dr. K. Cepuder: Vera, luč narodne omike. — Zborovanje se vrši v beli dvorani Uniona, I. nadstropje.

Za akademike in izobražence: Dr. J. Hohnjec: Slomšek, svetniški genij slovenskega ljudstva. — Dr. S. Gogala: Večnostno jedro Slomškovih vzgojnih načel. — Zborovanje se vrši v kazinski dvorani, I. nadstropje.

Za učitelstvo: Prof. Bogovič: Vzgojna moč Slomškovske osebnosti. — Zborovanje se vrši v gledališki dvorani.

Za srednješolsko dijaštvo: Govor: Slomšek in njegova skrb za dijaštvo. Slomškov duh in sodobne idejne smeri med dijaštvom. — Zborovanje se vrši v Karlinovi dvorani.

Vsa ta zborovanja trajajo do 11 dopoldne.

Manifestacijsko zborovanje za zaključek Cirilmetodovega jubilejnega leta: Ob pol 12 dopoldne se vrši skupno manifestacijsko zborovanje vseh v veliki dvorani Uniona. Dr. Franc Kovačič: Slomšek in Cirilmetodova ideja. — Prezvisešni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič: Cirilmetodovo jubilejno leto. — Pri manifestacijskem zboru sodeluje tudi godba Katoliške Omladine iz Maribora.

Manifestacijsko zborovanje slovenskih fantov in kolesarjev: Jože Košiček: Slomšek naš svetniški vzor. — M. Geratič: Slomškov izročilo sodobni slovenski mladini. — Pri tem manifestacijskem zborovanju bodo sodelovale mariborske godbe. Zbor je na Trgu svobode.

Sklep šol dne 27. junija.

Da bo mogoče udeležiti se posebno učitelstvu zborovanja o priliki Slomškovih praznikov, smo zaprosili bansko upravo, da bo sklep šole že v soboto dne 27. junija, kar je tudi sicer primerno, ker je dne 28. junija nedelja. V Mariboru samem smo zaprosili, da bi bil sklep šole že dne 26. junija.

Prijavne pole gotovo odpošljite!

Danes ponavljamo našo prošnjo, da vsi župni uradi, ki imajo prijavne pole, iste prav gotovo takoj sedaj po praznikih dološljejo. Tudi če kdo smatra, da je še čas, ali da se njega ne tiče, ker je v okolici, ali ker jih gre malo, vse pole naj se vrnejo brezpogojno in to za šolsko prireditve dne 21. junija, kakor tudi za dne 28. in 29. junija. Mi bomo tako razposlali izkaznice in znake, da jih bodo vsi župni uradi lahko imeli še do nedelje. Samo v točnem in hitrem delu bo ureditev uspela.

milijone lir. Italijani jo bodo uporabljali za to, da bodo nadomeščali iz nje strelivo za italijanske čete v zasedenem ozemlju. Nasproti tvornici za patrono stoji takozvani »grad smrti«. V tem poslopju so imeli zaprte negušove politične nasprotnike, ki so jih mučili in izvrševali smrtno kazen. Gradič je obdan od visokega obzidja in je v njem vse polno temnih prostorov, v katerih so razvrščena vsa mogoča mučilna orodja in priprave. Na sredini poslopja stojijo šro pleskana vešala. Posebnost grada smrti je stroj za streljanje na smrt obsojenih. Štiril puške so na stojalo tako pritrjene, da so cevi usmerjene na lesen križ. Pred križ so postavili

šala gospodinjo izmuzniti. »Zadnjo besedo ima Franc, moj sin; ta je gospodar.«

»Kaj še! Besedo imaš še zmeraj ti. Francu je vse prav, kakor ti narediš. Kdaj pa pride Franc?«

»Ne vem. Morda jutri ali pojutrišnjem. V nedeljo je pisal iz Kapošvara; pravi, da mu tisti ogrski trgovci nočejo vsega lesa plačati. Prej pa se ne vrne, dokler vsega ne uredi.«

»S Francem bom opravila, ko se povrne. Ti, Nana, mi pa obljubi, da mu ne boš ničesar v ušesa natrobila, dokler se jaz ne pomenim z njim!«

»Rada,« je zagotovila gospodinja; kajti prepričana je bila, da se sin nikoli ne bo dal potovki pregovoriti.

Jerca si je oprtala koš in rekla:

»Pa zbogom tedaj! Dosti dolgo sem sedela. Dokler spet ne pridem, morate ciganico na vsak način obdržati.«

Ne da bi počakala na odgovor, je potovka odkorakala iz hiše.

Medtem je ležala ciganica Vanda v Kristinini kamrici na beli, mehki postelji, kakršne še nikoli ni imela, in je gledala skozi odprto okno na temno zelene gozdove in sinje nebo in se je pogovarjala z dvema lastovkama, ki sta venomer habali noter in ven; tako na varnem se je počutila kakor še nikoli. Kristina je prihajala nanjo gledat, ji je prinašala kaj dobrega jesti, popravljala ji je blazino in odejo ter

je prijazno govorila z njo. Vanda ji je povedala vse svoje življenje in je sočutno Kristino tako ganila, da je ta pretočila obilo solz in jo sklenila v svoje mehko srce.

Deseti dan je mogla ciganka prvič vstati. Nana, gospodinja, ji je dala perila in dve obleki rajne hčeri. Pri oblačenju ji je pomagala Kristina. Ko je bila oblečena, je nerodno hodila gor in dol ter se je zdaj pa zdaj ogledala v ogledalu, ki ga ji je držala Kristina. Črne oči so se ji bliskale, rjavi obraz ji je še bolj zagorel, vsa se je tresla: ali od žalosti, ali od veselja, bogve. Kristina pa je zaploskala in vzkliknila napol v smehu, napol v solzah:

»Kako se ti poda kmečka obleka in lepa si, lepa dečva!... Zdaj te moram še počesati, da boš nam podobna.«

To pa ni šlo kar tako. Črni kodri so bili uporni in zviti, da se niso dali vsi ujeti in cel venec jih je naga-jivo silil na čelo in lica.

»Vanda, pojdiva dol v kuhinjo pa lepo se zahvali materi, veš!« jo je poučila Kristina.

Ciganica ni rekla besede in je slepo sledila dekli; saj se ji je zdelo, kakor da živi v pravljici. Ko sta stopili v kuhinjo, je Rozika, kuhinjska, zavpila in se za glavo prijala, gospodinja pa je ciganico pogledala z motnim, skoraj mračnim pogledom in ni rekla ničesar. Ker je bila Vanda po postavi podobna rajni hčeri, se ji je obleka nodala, kljub temu pa bi bil po

Posebni vlaki.

Glede ureditve posebnih vlakov bomo lahko takoj dali prve podatke, čim prejmemo prijave. Tudi bomo na podlagi prijav uredili vožnje tako, da bo za dotične kraje kar najbolj ugodno. Za dne 21. junija dobi mladina 75% popust na podlagi šolske povlastice, ki jo šole izstavijo za ta izlet v Maribor. Za čas od 20. junija do 1. julija pa velja polovična vožnja. Te ugodnosti se lahko poslužijo vsak na vseh vlakih, pa vendar bomo svetovali, da se naj iz posameznih krajev vozijo s posebnimi vlaki, ki jih bo železniška direkcija uredila. Posebni vlaki so v načrtu za vse proge v Maribor.

Prvi hlebec kruha.

Zgodovina kruha je že zelo stara. Jezus je učil prositi Boga za »naš vsakdanji kruh«. Pri zadnji večerji je razlomil kruh in ga dal učencem jesti. To je bil seveda ves drugačen kruh, kakor ga mi danes imamo. Najbolj je bil podoben, po okusu namreč, današnjim prestam ali pa kek-som, seve le v tem, da ni bil iz kvašenega testa, najbrž trd in se je dal lomiti. Jezus je kruh razlomil. Iz tega je sklepati, da so bili to majhni hlebčki, kakršne danes še mati nazadnje iz vseh ostankov zgnete in za otroke speče ob strani, potem ko je vse hlebe naložila v peč.

A že več tisoč let pred Jezusovim rojstvom so ljudje poznali žito in delali kruh. Prvi ljudje na svetu so se preživljali od rib, od divjačine, ptičev in konjskega mesa. Poznavanje žita spada že v poznejšo dobo, ko je bil človek že toliko olikan, da je obdeloval zemljo. Za nas je to že davna preteklost. Ko so že poznali žito, so to jedli spočetka sirovo, morda tudi pečeno, ali stolčeno. Prvi hlebi kruha segajo v dobo, ko so ljudje že poznali opeko. To so bili stari Egipčani in pozneje tudi Rimljani in njihovi predniki. Naredili so velike peči iz blata in opeke. V te peči so nadevali hlebce kruha ogromne velikosti, tako velike, da so jih po štirje moške devali v peč. Tak hleb je tehtal po 150 kg in je bil velik kot kakšen mernik, čeber ali ko-

Ureditev službe božje.

Da bomo imeli ob Slomškovih praznikih urejeno tudi glede gg. duhovnikov, v katerih redu bodo opravili službo božjo, prosimo sledeče:

1. Prijavijo naj se gg. duhovniki, ki bi bili pripravljeni te dni v Mariboru spovedovati, kakor tudi obhajati.

2. Prijavijo naj tudi glede sv. maše, kje in ob kaki uri bi radi opravili sv. mašo, da dobijo ob dohodu obvestilo.

Posebno prosimo gg. duhovnike, da se prijavijo za spovedovanje, da bo ljudstvu v vsem postreženo.

tel. Žito so s kamenjem stolčki, zmešali z vodo, ugneti z bosimi nogami v veliko kepo. Solili niso nič. V peč so naložili te ogromne hlebce in potem so peč zamazali z opeko in blatom, da ni bilo odprtine, le na vrhu so morda pustili luknjo za izhlapevanje ali pa še toliko ne. Peč so kurili od zunaj. Okrog in okrog peči je zunaj

ONI, KI MNOGO JEDO IN VELIKO SEDE, TER ZARADI TEGA NAJČEŠČE TRPE NA TRDI STOLICI, naj pijejo dnevno po eno čašo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice, ki jo je treba prej nekoliko segreti. Davno preskušena

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dohiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

gorelo. Čez dva dni so peč odprli in pobrali hlebce, ki so bili še vroči. Skorja je bila trda, zato so hlebe polivali z vodo, da so se ohladili in da se je skorja omehčala. Tak je bil prvi hlebec kruha na svetu. Od tega pa do današnjih kajzerov, bider in potic je preteklo več tisoč let. Če pa se vprašamo, kakšen bo kruh čez 100 let, čez 500 let? Najbrž tako lahek kakor koks, ali še lažji, ko bela hostija. Tisti svet bo takrat nas imenoval — »velike požeruhe«.

V 20 dneh okoli sveta.

Dr. Bolivar Falconer iz Martina v severnoameriški državi Texas je ravno sedaj na potovanju okoli sveta, katerega namerava končati s pomočjo najhitrejših prometnih sredstev v 20 dneh.

Francoski pisatelj Jules Vernes je napisal iz domišljije knjigo »Pot okrog sveta v 80 dneh«, ki je navduševala naše starše in še nas v mladosti, a je sedajni rod ne čita več. 80 dni, o tem ne govori danes nikdo več! Najnovejši rekordni poskus Amerikanca Falconera hoče potovanje okoli sveta skrajšati na 20 dni.

Dr. Falconer je zapustil mesto Dallas v Texasu dne 8. maja in je priletel v Njujork v letalu. Od tamkaj se je odpeljal z zrakoplovom »Hindenburg« v Frankfurt v Nemčijo. Iz Frankfurta v aeroplanu v Amsterdam in od tamkaj v Penang v zapadno Indijo z letalom holandske prometne družbe. Iz Penanga v letalu v Hongkong na Kitajsko in v Manilo na Filipinskem otočju. Iz Manile vozijo ameriška letala preko Guam — Wake Island — Midway — Honolulu — San Francisco. Iz San Franciska bo imel na razpolago potniško letalo v Dallas, kjer bi se naj izkrcal 28. maja. Celotna pot, katero bo preletel, je dolga 42.000 km.

Dosedanji rekord poti okoli sveta znaša 25 dni.

Prvič je objadral svet leta 1519 Portugalec Fernao de Magalhaes in je rabil tri leta. Šele parniki so skrajšali pot okoli sveta na nekaj mesecev. Po iznajdbi letal in zrakoplova se je polastila človeka neka strast, da bi čim hitreje obkrožil svet.

Leta 1926 je hotel obleteti svet ameriški časnikar v 30 dneh. Njegova nakana ni uspela, ker ni mogel dohiteti pravočasno prekosibirskega ekspresnega vlaka.

Leta 1927 se je posrečilo Amerikancu Evansu, da je s pomočjo letal in brzoparnikov obkrožil svet v 27 dneh.

obrazu in po očeh vsakdo spoznal ciganko. Plaho je stala nekaj časa in šele, ko jo je Kristina s komolcem dregnila, je stopila h gospodinj in je rekla nekoliko vrisljeno:

»Dobra gospa, hvala vam, hvala, hvala!«

»Že prav,« je odvrnila ta s kislim obrazom; »nekaj dni boš še ostala, morda tudi še kak teden, dokler si čisto ne opomoreš.«

Kristini pa je dejala:

»Kristina, prav bo, da ne pride preveč med ljudi. Saj je lahko gor v tvoji kamri. Sončno je gor in na vse strani vidi. Jest ji boš gor nosila pa glej, da bo imela dobro postrežbo!«

»Prav, mati; kakor ukažete,« je pritrdila Kristina in šla s ciganko nazaj gor.

Zgoraj je vprašala Vanda:

»Zakaj me hoče gospa zapreti?«

»Zapreti vendar ne!« je odgovorila Kristina; »ne marajo, da bi te ljudje videli.«

»Ali se boji, da bi prišel baša in me ulovil?«

»Ta ne bo več prišel. Če ga najdejo orožniki, ga bodo vtaknili v luknjo. Ampak ne bodo ga našli, ker jo je pobrisal čez mejo.«

»O, baša je kakor jastreb. Nihče ga ne vidi, kar iznenada pa je tu.«

»Sem si ne bo upal. Tu so trije hlapci, ti imajo trde pesti. In naš pes, naš Sultan, ga ne spusti blizu. Tu si varna pred njim.«

»Tedad ostanem tu in ne grem nikamor več.«

»Ko bi le mogla ostati, iz srca bi ti privoščila! Toda ...«

»Gospa me hudo gleda. Kajne, nagnala me bo? Nisem je prav razumela.«

»Mati ne morejo, kar bi radi. Besedo ima gospodar, sin, ki se je nekam daleč odpeljal, pa vsak dan mislimo, da pride.«

»Ali je mladi gospodar tudi tako hud kakor stara gospa?«

»Za božjo voljo, hudi vendar niso. Dobrega srca so, mladi gospodar tudi. Siromakom radi pomagajo, kjer le morejo. Ponosna pa sta oba, ponosna pa že.«

»A! Zdaj razumem. Zaničujejo me, ker sem ciganka; sram jih je.«

»Vanda,« jo je prepričevala Kristina, čeprav sama sebi ni verjela, »če boš pametna, boš gotovo smela ostati. Mater in mladega gospodarja morda lepo prositi. Obljubi jima, da boš pridna in taka, da nihče na tebi nič ciganskega ne bo videl!«

»Ko pa ne znam delati!«

»Jaz te bom naučila. Pisati in brati in moliti tudi.«

»Če me pa vendarle naženejo! Pred mladim me je strah.«

»Kaj te bo strah! Jaz bom zate govorila.«

Dalje sledi.

smrti zapisanega, rabelj je potegnil za vrh in strel iz štirih puškinih cevi so zadeli žrtev.

Prodiranje ital. čet v raznih smereh po zasedenem ozemlju v Abesiniji.

Šele sedaj so italijanske čete zavzele Anko-ver, ki leži 150 km severovzhodno od Addis Abebe ob veliki karavanski cesti, ki vodi skozi Auso proti Džibutiju. Prebivalstvo, pri katerem so našli le malo orožja, se je takoj podvrglo italijanski oblasti. Hkratu so čete zavzele tudi Muskallo. Iz Harrarja so pričeli prodirati oddelki južne vojske preko gorskih grebenov proti zapadu, obenem pa tudi iz Negelija proti severu, da vzpostavijo nove zveze med Addis Abebo in jugovzhodno Abesinijo.